

СВОБОДА

UKRAINIAN Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25—Jersey City, N.J. & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Контроль над атомом

Проблема контролю і зверхництва над атомовою зброєю, що її затаркнув у своїй передвиборчій кампанії сенатор Беррі Голдвотер, не перестав хвилювати високі військові і політичні кола в Америці та в Європі. Стверджується це в статті "Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 19-го жовтня п. н. "Стало ясніше, хто контролює атомову бомбу". У цій статті, яка, очевидно, вийшла з-під пера атомового військового фахівця, з відклики на звідомлення, що його достав сенатор Голдвотер від окремої Комісії, членами якої є, між іншим, два колишні голови об'єднаних штабів та колишній секретар оборони, — як теж на шість запитів, що їх колишній віце-президент Річард М. Ніксон руба поставив публічно президенту Джонсону — не відставши на них покищо відповіді.

Сенатор Голдвотер в одному з найперших своїх передвиборчих виступів вимагав, щоб Президент, як головний командант усіх збройних сил США, уповноважив головного команданта збройних сил Атлантичного Союзу (НАТО), американського генерала, щоб, у випадку несподіваної атаки з боку СССР, він, командант НАТО, міг відповісти негайно так званою тактичною атомовою зброєю. Проти цього виступив секретар оборони Роберт МакНамара, який твердив, що теперішня тактика атомової зброї так само належить до зброї масового винищення, як і контроль над нею повинен теж зберігати виключно Президент. Сам президент Джонсон потвердив у своїй промові в Сенті-16 вересня ц. р., що тільки він має контроль над усією атомовою зброєю; і бороня цей принцип. Отож виринув сумнів, що сталося з розпорядженнями президента Айзенгавера, який уповноважив команданта НАТО вжити тактичної атомової зброї у випадку несподіваної атаки на Західну Європу з боку СССР. Дехто, пригадавши той розпорядок Айзенгавера, критикував Голдвотера, що він, мовляв, відрається у відчуженні дверей, бо вимагає того, що давно вже зроблено й існує.

Отож, як виявляється згадана комісія, складена з найвищих фахівців у військових справах, президент Кеннеді змінив розпорядок Айзенгавера, увівши для тактичної атомової зброї такі новонайдені, "електронні замки", що їх можна відчинити тільки після виявлення Президентом відповідних засекречених кодів.

"Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" твердить, що поруч з офіційним аргументом — виразніше виключити вибух атомової війни через випадок чи технічну помилку, президент Кеннеді і Джонсон керували політичним аргументом — нібито зменшення загрози совєтської агресії, що насправді є річчю сумнівною. Таке спутання волі головного команданта збройних сил НАТО схвально держави НАТО, які почувалися, що вони можуть укласти жертвою совєтської агресії, особливо тоді, коли вибух сильної ядерної бомби спаралює комунікаційну систему між США і Європою. Пригадають, що совєтські тральники вже шістькратно переривали кабелі під Атлантикою.

Широка публіка цими проблемами не цікавиться, попришвиди в ній логічний аргумент, що страхотлива зброя повинна підлягати зверхності Президента США, головного команданта збройних сил. Але справа куди складніша, і названий угорі американський журнал стурбований, чи віра в миролюбність Москви не продуктувала Вашингтону такі ходи в засадничій стратегії, які небезпечні для Європи й Америки і послаблюють союз НАТО.

Володимир Кедровський

ОБРИСИ МИНУЛОГО

(29)

Ще ближче пізнав я Кошиця в кінці двадцятих і на початку тридцятих років, коли приїздив він на мою фарму для відпочинку.

Моя фарма знаходилась в лісних горах на висоті біля 1 000 метрів. З одного боку вона прилягала до дороги, а з двох боків межувала з іншими фармами. Було там мальовниче озеро, протилежний берег якого належав до стейтської резервації. Одне джерело було фонтаном, постачаючи для всіх і для двох нижче положених фарм надзвичайно смачну воду. Олександр Антонович надзвичайно любив дику природу і вона викликала в нього постійний настрій.

Перебуваючи на фармі, ми кожного ранку, посідавши, йшли на високий берег озера. Іти доводилося по два кілометри по вузькій стежці між соснами. Шумів ліс, і Олександр Антонович уважно прислухався до того шуму. Ця, як він казав, "лісова музика" ніби заворожувала його, і він знаходив у ній першесмі мелодії. Часами нашу стежку перебігала сарна, або, вишвилюючи нам назустріч, спинався олень, здивовано дивився і — кидався в гуштину лісу.

Сидячи над озером, біля джерела, ми прислухалися до його тихого зворонання. Кошиць не раз казав мені, що природа творить досконалу музику, тільки треба відчувати її зрозуміти, яка вона мелодійна, а часом бравурна.

Коли б я міг записати всі розповіді Кошиця, то вийшла б велика і прецінна історія українського культурного, зокрема театального, життя.

Отак просядижували ми над озером або блукали по лісі цілий день, полуднюючи шматком сала та житнім хлібом, що тоді здавалися для нас надзвичайно смачними. Верталися

до фарми треба було ще до заходу сонця, бо ввечері ліс оживав, і виходили на полювання дикі коті, що не раз кидалися з дерев на людей. Проте і день не можна було йти в гуштину лісу без доброго кия.

Під час наших прогулянок над озером Олександр Антонович багато розповідав про театр Садовського та про окремих його артистів, Миколу Садовського, а також Заньковецьку, Кропивницького, Саксаганського, Тобілевича і Мар'яненку він уважав за великих артистів. Так само влучно і гостро характеризував він поета і театального критика Миколу Вороного.

Між іншим у зв'язку з Вороном Олександр Антонович розповів такий цікавий випадок. Микола Вороний написав гостру критичну статтю на гру артиста Мар'яненки. Незабаром після того йшла якась п'єса, в якій Мар'яненко грав роль досить таки негативного персонажа. Коли Мар'яненко по'явився на сцені, Вороного, побачивши його, засовався на стільці й прошепотів на вухо сусідові: "Та він же ж грав мене, бігме мене! От прохвост! Невже я такий?" З того часу М. Вороний став біля мене обережним у своїй критиці.

Розповідав О. Кошиць про те, як театр Садовського почав виставляти опери. Навіть приятелі українського театру зустріли були ту ідею з великим застереженням. Але після того, як кияни побачили на сцені того театру "Енеїду", а далі "Різдвяну ніч", "Утоплену", сталося чудо: опера в постанові М. Садовського під музичним провідом О. Кошиця, набула великого успіху.

Правда, це не були класичні опери, в яких, як казав Олександр Антонович, на сцені ходять манекени, виставляючи праву ніжку вперед, випинаючи груди, одну ручку прикладаючи до животика, а другу підносячи догори і тягнути останні звуки мелодії доти, поки очі вилізуть з лоба. В театрі Садовського на сцені ходили і співали звичайні люди, роблячи звичайні рухи, а проте вистави йшли на високому рівні музичних вимог і драматичного виконання. Здається, режисер Московського Художнього Театру Станіславський, наслідуючи оперні вистави Садовського, створив свою "музичну драму".

Володимир Душин

ТРЕТЯ СЕСІЯ ВСЕЛЕНСЬКОГО СОБОРУ: ЦІЛЬ І ПЕРСПЕКТИВИ

Рим. — 3-тя сесія Вселенського Собору скінчила третій тиждень важливих нарад та дебат, в яких брало участь понад 2,500 Отців Собору з цілого світу і яким прислухувалися обсерватори та представники майже всіх існуючих, не-католицьких християнських Церков.

Загальною метою, що Собор так скоро йде вперед, по майже неможливо передбачити його кінцеве оформлення. Папа Іван XXIII не раз підкреслював, що "Вселенський Собор буде доктринальним зібранням і що він внесе цілий ряд постанов та директив, які мають потрясти всю структуру Церкви, влити в неї нову динамічну силу і притосувати її до нових обставин життя."

Під час першої сесії Собору оформилися дві течії: одна, який бачив великі можливості для змін та "відвієння" Церкви, і друга, консервативна, який вважав, що всі нові реформи та інновації можуть змінити загальний характер і двотисячлітню традицію Церкви.

Тому третя сесія Собору, яку відкрито в першому році понтифікату Павла VI, почалася у відмінній атмосфері. Папа Павло старався йти слідом свого попередника Папи Івана, намагаючись поєднати 2 мотівні протилежності лібералізму й консерватизму — кардинали Беа та Оттавіані. Тому тепер ведуть перед зрозуміння духа часу та добра воля, так що аджорнамент, тобто достосування Церкви до вимог часу, переводиться на кожну кроку.

Одну з основних причин нового духа третьої сесії Собору є свідомість Отців Собору, що Курія не є такою неприступною, якою її уявляли противники; вона також виявилася гнучкою для сприйняття нових ідей, без утрати значення та поваги цієї важливої інституції Католицької Церкви.

Члени Курії почувалися загроженими у своїх позиціях, коли відкритою справою колегіальності єпископів, тобто співучасті єпископів з Папою в адміністрації Церкви. Але їх страх та побоювання зменшилися, коли проф. Алберто Фьорентіні доказав у своїх проповідях, що ті самі церковні закони, які творили принципи для зміцнення папської влади, від Тридентського Собору заступали також "колегіальну лінію", тобто погляд, що єпископи мають право співкерувати Церквою разом з Папою.

Великі поступки з боку Курії зроблено також у справі дуже важливій для Церкви та людини: в принципах релігійної свободи. Коли перший текст схеми про свободу релігії читано під час другої сесії Собору, опозиція висунула аргументи, взяті з енцикліки Папи Пія IX Кванта Курія, в якій він засудив "свободу совісті" тому, що вона була заснована на визнанні принципу натуралізму та індивідуалізму, які підкопали права людини й відтворюють її від залежності від Бога, ро-

били безпомічною в боротьбі проти глобальної її світської влади.

Папа Іван XXIII та його наступники, Папа Павло VI, виявили і виявляють надзвичайну обережність, щоб зберегти свободу слова Отців Собору, що надає йому поставу Папи Пія IX. Однак, Папа Іван XXIII заборонив виступити польським, тепер померлим, єпископом Галліні, який приготував гостру протикомуністичну промову з осудом релігійного переслідування в країнах за залізною заслоною. Затиманський державний Секретаріат також заборонив поширювати протест українських католицьких єпископів проти участі російських православних обсерваторів у Вселенському Соборі під час першої сесії. Папа Іван хотів за всяку ціну мати обсерваторів московської патріархії на Соборі, і тому уважав за доцільне посприяти зламання принципу свободи слова використати українських та польських єпископів. Цього року австрійський кардинал Кніг та ряд польських єпископів гостро осудили релігійне переслідування комуністичними режимами в Східній Європі, без будь-якого спротиву з боку Папи Павла VI.

У цій боротьбі за новий дух в Католицькій Церкві визначну участь беруть американські кардинали Кушніг, Ріттер і Масе. Це був американець, син ірландського іммігранта, Кардинал Кушніг, який, дискутуючи про ці справи, заявив, що історія Церкви мало цікавить американців, і дуже мало людей знають або цікавляться нею. При цьому він зачитував Папу Івана XXIII, який сказав: "Ми мусимо думати про Церкву як про город, який треба удержувати в порядку, а не як про музей, який треба зберегти".

Звичайно, всі дискусії про колегіальність єпископів та про релігійну свободу виявляють, що Церква вчила відважності: "людина була створена свободою, щоб свободно присвятити себе для служіння Богові". Це об'явлення давало підставу прихильникам відновлення модернізму Церкву та роблять її нерозлучною частинкою модерного суспільства. Чи рішення в справі колегіальності єпископів, запровадження стану юнаків-діяків, спільної молитви та спільної біблії з не-католицькими християнськими визнаваннями, прийняття принципу релігійної свободи й цілий ряд інших концесій в сторону не-католиків — все це приносить Католицькій Церкві нову динамічну силу й доказує, що Вселенський Собор залишається як одна з найважливіших подій в історії Церкви.

Особливе значення матимуть рішення в справі Схеми 13: "Церква в Модерному Світі", над якою дебати почалися минулого тижня. Багато Отців Собору запевняли, що Схема, бо вона затронує відношення Церкви до держави не тільки у вісному світі, але також у комуністичних державах.

Цей принцип релігійної свободи має спеціальне значення в тих країнах, де громадянин з різного віросповідання, де католики є в меншості, як також у тих країнах, як Еспанія та Мальта, де ситуація відвотна і католики є в більшості.

Європейські католицькі вожді в минулому тримали Католицьку Церкву під своїм диктатом, кажучи, що це їх обов'язок робити все можливе для підтримання правдивої віри. Церкві доручено пропо-

Д-р Михайло Данилюк

ПЕРЕД СОБОРОМ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Українська Православна Церква в США стоїть напередодні свого Собору. Подія в житті Церкви історична, а тепер, на черговому етапі її існування, зокрема важлива. Хто знає, чи цей Собор не буде у багатьох відношеннях переломним, чи не принесе він нові методи думання і діяння. Так чи інакше — залишається ствердити, що силою існуючих факторів, які постали у нашій Православній Церкві, цей Собор відігратиме майбутній історик і безпристрастний, холодний розсудком зробить певні висновки.

Тим часом православні українці і під юрисдикцією Митрополита Іоана Теодорова і поза нею пишуть історію Української Православної Церкви поза Україною і готують Собор. Офіційно ніби все в порядку, Собор, розписаний у серпні, а друком оголошений громадянству в жовтні, готується до великих зборів, а проте приносить він із собою щораз більше міркувань і турбот. Бо Собор неофіційно почали підготувати вже багато місяців тому різні громади, групи, деякі часописи, особи в рясах і без них, із знанням церковного права і без нього, з відчуттям відповідальності за добро і розвиток Церкви, а може й без такого відчуття...

Ніде правди діти: над Собором збираються чорні хмари. Хватає голову в пісок немає потреби. Навпаки — скільки-то сотням і тисячам думаючих православних українців, передусім тим, які мають кваліфікацію думати і доказувати в різних ділянках українського культурного життя, варто було б піняти свої голови понад маси і порушити питання про відвернення від Української Православної Церкви пристрастних ферментів із небажаними наслідками.

Келі читати в деяких часописах статті на цю тему, прихильності внаслідок зборів церковних громад на тему Собору, внаслідок деяких одиниць, стас моторошно за релігійну єдність, українську єдність, православну єдність Церкву...

Покиньмо було б думати, що передсоборові дискусії хотів із злого боку до Церкви почав і цим шляхом їх поведе. Вірячи в українську єдність, треба припустити, що чимало дискусій виникло із турбот за Православну Церкву, її добро і розвиток. Але як же не можна припустити, що чимало осіб і груп, турбуючись за Церкву, випустили провідні ідеї із своїх рук і віддали їх емоційній, пристрастній масі також із тих же міркувань та турбот. Це, зокрема, торкається деяких пресових органів, які, маючи можливість говорити до великих груп людей, маючи велику зброю — друковане слово, можуть повернути кожне діло у конструктивні намагання або напалки.

В результаті — передсоборові дискусії стали не тільки об'єктом думання і кваліфікації людей, але й предметом пристрастей.

Пунктом зачіпки стала поїздка Архиспископа Мстислава до Православної Патріархії в Ватикані. Рішення, яке Собор вибрав Головою Консисторію, якому доручено вести великі справи Церкви і якому довірили довгіми роками, ім'я якого заступається на кожній православної Літургії, раптом став в очах деяких людей темною постаттю. І православний український, слухаючи Літургію в церкві, не знає чи шанувати Архиспископа, якого згадувало не під час Служби, чи не шанувати його, слухаючи розповідь про під церковною по Службі. Не знає православний український, чи шанувати його авторитет, чи викладати їх із тріском за двері при кожній нагоді персональних, групових чи церковних негод. Не знає православний український, чи церковну політику веде і важливі церковні рішення приймає наставлена ієрархія, чи кожний із свого

хутора, аби кричати миг добре на зборах, якщо при цьому обов'язково згадає Україну і Православну Церкву назве мученицею. Це таке нагадує трагікомічний випадок з часів визвольних змагань, коли якісь особи із розбурканої маси вигукнули: "Не хочемо Петлюри! А хто його Петлюрою вибрав?".

Відомо, що поїздка Архиспископа Мстислава була приватною, значить для цілості Церкви у своїх наслідках не зобов'язуючою. Вистається, що за такий приватний крок Архиспископа, який відважиться в ролі обсерватора вилізти поза цілий мур самовідомої жованії Церкви, всі мусіли б були йому скласти признання. Вистається зовсім неможливим аргумент "за чий гроші" іздик Архиспископа, бо напевно не за московські чи інші ворожі, а таки за українські. Далеко важливішим є питання, щоб у майбутньому такий чи інший список іздиків міжкатолицької і міжкатолицької з'їзди такі за гроші з каси Православної Церкви, і щоб на це знайшлися фонди.

Млявим залишається аргумент дозволу для приватної поїздки, однак яскравим є аргумент доцільності таких поїздок.

Зовсім безпідставним є аргумент "захачення" Православної Церкви Католицькою Церквою. Люди, які ширять такі баламутства, зовсім недоцільно розуміють Ватикан. Української Католицької Церкви лежить в інтересі існування, а згодом відновлення на Україні сильної Православної Церкви, бо лише при наявності такої і при наявності сильного релігійного відновлення на Україні, як також при наявності приятельських відносин із Православною Церквою, можливе міцне і стійке відновлення Католицької Церкви.

Всі постанови теперішнього Собору у Ватикані вказують не на похід ініціатив по всьому світі, а, навпаки, — на зближення, приятельські відносини і молитовну єдність християн. Найбільш консервативні кола Ватикану могли піти на такі далекоючі зміни, чому лише на це невідомі гурти православних.

Обсерваторам на Ватиканському Соборі можуть бути всі Церкви світу, включно з Московською, тільки Православна українська відмовляється собі цього привілею. Чому? Патріарх Атанасіос може приватно зустрітися із Папою Павлом і з ним на Святій Землі цілуватися, але не відкрито українському православному ієрархові зустрітися з католицьким, бо не — табу, і чого доброго такі українці кинуть на нього анатему.

Але якщо при цьому всьому приватна поїздка Архиспископа все ж не викликала б схвалення Собору в жовтні, чому тоді місяцями наперед ведеться кампанія, яка вже давно перейшла межі факту самої поїздки і поплила руслом всяких емоцій.

Поїздка Архиспископа стала, отже, зачіпкою. Дискусії перед Собором пішли куди далі, і в них участь беруть вже не тільки вищі і нижчі духовні особи, але й розполітикована, часто не кваліфі-

(Закінчення на стор. 3-й)

но тишати добру статтю на цю тему, а також про те, що наші скарби експлуатуються чужими людьми.

До того зараз передо мною лежить лист від київського видавця, В.М. всім відомого В. Ідзюковського. Він пише мені, що готовий назавше переступити свої права на українську музику, коли б знайшовся купець. А треба пам'ятати, що в руках його усе, що видавалося на Великій Україні, починаючи з творів Лисенка. Я думаю, що це питання можна б підняти у "Свободі" та подати для обговорення читачів. А там може б, дійсно, знайшлася яка організація, що захотіла б стати власником національних музичних скарбів. Я думаю, що Ідзюковський не заперечив би великих грошей, бо зараз зі всіх цих прав він не може мати жадного прибутку.

Він просить мене підняти це питання перед українським загалом, а там, мовляв, сама національна честь покаже, що нам робити (боюсь, що це говорить подику, у якого почуття національної честі трохи... відмінні від нашої).

У всякому разі, чи не використали б Ви цього питання у Вашій статті з приводу видавця моїх пісень — це було б до речі, а також можна було б почути деінде від читачів на тему про національну честь.

Жінка їздила дивитися помешкання до Каштанюків. На жаль, воно нам не підходить, та й комунікація досить трудна і досить коптована для моєї кішені, яка продралась від "національного гроша". Літо підходить, а я стою на роздоріжжі і не знаю, в який бік повернутися: куди не кинь, то або смітник, або дорожничка, що пропадає охота жити... Пам'ятаю перший приїзд О. Кошиця на мою фарму. Вийшовши з автомобіля я, дружина й тесть поділилися до будинку, щоб провітрити його. Олександр Антонович лишився надворі "полюбуватися природою". Коли по деякий час я вийшов з дому, то не знайшов його перед хатою. Спочатку я подумав, що він подався до лісу, куди ходити одиницею, не озброївши кия, як я вже згадував, було небезпечно. Перейшовши за стайню, я побачив там О. Кошиця, що сидів на купі гною і плакав. Я підійшов до нього.

З сарказмом говорив Олександр Антонович про піаніст-віртуозів. Він казав, що отак собі сидіти патлатий чоловік за піаніно і починає товкти пальцями по клавішах, наче хоче розторцювати їх, а водночас мотас головою так, що здається вона ось-ось злетить з плечей. "Не люблю піаніна", говорив Кошиць, — бо гра на цьому інструменті викликає в мене непримирний спогад. Коли я жив у Києві, то в сусідньому помешканні мав піаніста, який щодня грав усе те саме, і кожного року гірше. Уявіть собі, до якої віртуозності він дійшов!"

Сидячи одного разу на концерті в Нью-Йорку, де виступав непоганий український скрипаль, О. Кошиць звернувся до мене: "От віртуоз, так віртуоз, навіть за кобилою грав, щоб добути зі скрипки неймовірні тони!"

20-го квітня 1933 року я отримав від Олександра Антоновича листа:

Вельмишановний пане Кедровський! Посилаю Вам матеріал для замітки в "Свободі" про видання моїх пісень на англійській мові.

Я думаю, не приходить до роздумування, що це є перший випадок в історії нашої музики, коли українська музика йде в друку на чужій мові та для чужого вжитку. Я той думаю, що цю тему треба було розвивати ширше, бо гідно, навіть отагодно дивитися, коли всі навівпереди кричать про якусь українську культуру, про нашу пісню — мистецьку зброю, а Гайворонський повинен жеряти копійки на видання своїх творів. Про себе я вже не кажу: я — наддніпрянець, і це вичерпує в даній разі все. Ще більше жаль і зло бере, коли бачиш, що чужинці цинять твою роботу відповідніше і достойніше, ніж свої, які потім тільки вимють чий величність: дивні, які ми! — і зовсім погано робляться від думки, що все, як було, так і є, так і буде, по слову Шевченка, що німцям нам усе покаже, а до того ж історія нам нашу розкаже...

Тож мені здається, що при цій нагоді було б своєчас-

ДОПОМОЖІТЬ ВДЕРЖАТИ І РОЗБУДУВАТИ ДЛЯ НАШОЇ ДІТВОРИ РІДНУ „ВЕСЕЛКУ”! ПОШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ПОЖЕРТВУ НА ЇЇ ФОНД!

Увага! Ілвланд й околиці! Увага!
УКРАЇНСЬКІ ЗЛУЧЕНІ ОРГАНІЗАЦІЇ
— Відділ УКА —
при співпраці
КОМБАТАНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
— влаштують —

В суботу, дня 31-го жовтня 1964 року
о год. 8-й вечора
в залі **УКРАЇНСЬКОЇ ШІДНИЦІ на ПАРМІ**
БЕНКЕТ
для відзначення

ЮВІЛЕЮ 50-ЛІТТЯ ЗБРОЙНОГО ЧИНУ
УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ
Вступ на бенкет — 3.50 дол.
Зголошення до дня 27-го жовтня ц. р. приймають: Кредитівка „Самомош”, Кредитівка „Основа” і Ви. д-р Мисослав Комаринський, у вечірніх годинах, адреса: 5107 Туксидо вул., Парма, тел. Шейдсайд 9-0139.

В неділю, дня 1-го листопада 1964 року
о год. 5-й по полудні
в залі „ЛІНКОЛН ГАЙ-СКУЛ” при Скентон
АКАДЕМІЮ
для відзначення

ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ
В ПРОГРАМІ: Святоще слово — Ви. Мей, Степан Воляний, Сопрано солю — Ви. Леся Руденська, Збірна декламація учнів Школи Українства Т-на „Рідна Школа” в опрацюванні Ви. Ярослав Барич, Хор „Дніпро” під диригентурою Ви. Євгена Садовського.
Окремих запрошень не висилається!

Зайнявостям, які хочуть набути мозаичний портрет в кольорах, вождя ОУН **СТЕПАНА БАНДЕРИ** в розмірі 14 x 17 — виконав артист Олег РУСНЧ.
Звертайтесь на адресу:
AIDA MOSAIC STUDIO GALLERY
116 East 7th Street New York, N. Y.

HILDE GERST GALLERY
1100 MADISON AVE. (83rd ST.) TEL: RH 4-5241
ВИСТАВА ОБРАЗІВ
ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА
Відкрита щодня з неділі від 11 — 5:30
від 20 жовтня до 7 листопада 1964

Увага! ТРЕНТОН І ОКОЛИЦІ! Увага!
Об'єднання Демократичної Української Молоді — філія в Трентоні
мас шану запросити Вас на:
ОДУМІВЕСЬКИЙ БАЛЬ
що відбудеться
в суботу, 7-го листопада ц. р.
у залі **POLISH FALCONS**
1002 N. Olden Avenue — TRENTON, N. J.
Грас нею відомою оркестра Б. ГІРЯКА
Смачний буфет, багато несподіванок.
Початок Забави о 8-й год. вечора
УПРАВА ФІЛІЇ ОДУМ-у

Комітет Об'єднаних
Американсько-Українських
Організацій м. Нью Йорку
Відділ Українського
Конгресового Комітету Америки
Участь беруть: Отаман Теодор Рожанковський, Перший Командант УСС-ів, Д-р Володимир Калина, Б. Старшина УСС-ів, Станіслав Вратська УСС-ів в Нью Йорку.

ВІДЗНАЧАЄ
ЛИСТОПАДОВИЙ ЗРИВ
І
50-ЛІТТЯ ВИСТУПУ
УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ
СТРІЛЬЦІВ

В НЕДІЛЮ,
1-го листопада 1964 року
о год. 6:30 вечора
в залі **WASHINGTON**
IRVING HIGH SCHOOL
17th St. & Washington Irving Pl.
NEW YORK, N. Y.
В програмі: „Листопад 1918” — 5 картин з нашого минулого у виконанні „Театру у п'ятих” з Філадельфії під керівництвом Володимира Шапаровського.

ЗА ВОЛЮ, МИР І ДОБРОБУТ!

HUGE MASS RALLY

HONORING
ALL DEMOCRATIC CANDIDATES, STATE OF NEW JERSEY
For U.S. Senator
Harrison A. WILLIAMS, Jr.
For 10th Congressional District
Peter W. RODINO, Jr.
For 11th Congressional District
Joseph G. MINISH
For 12th Congressional District
Paul J. KREBS
For Sheriff
Leroy J. D'ALOIA
For Surrogate
James E. ABRAMS
SPONSORED BY THE
DEMOCRATIC CLUB OF IRVINGTON
and the
UKRAINIAN AMERICAN DEMOCRATIC CLUB OF ESSEX COUNTY
Thursday Evening, October 22, 1964 8:30 P. M.
CLUB NAVAHO
239-40th Street, Irvington, N. J.
ENTERTAINMENT REFRESHMENTS DANCING

Незабудьте, що всі ці кандидати ніколи не відмовлялися підтримувати української справи:
✓ Ухвала про поставлення пам'ятника Шевченку у Вашингтоні.
✓ Резолюція про створення Конгресової Комісії для Поневолених Націй.

ТОМУ В ДНІ 3-го ЛИСТОПАДА 1964 Р. ГОЛОСУЙТЕ НА
ДЕМОКРАТИЧНИХ КАНДИДАТІВ ЕССЕКС КАНТІ ЗІ
СТЕНТУ НЬО ДЖЕРЗІ.
Ukrainian American Democratic Club of Essex County

Українська хроніка

● У Літературно-Мистецькому Клубі в Нью Йорку відбудеться 16 жовтня о 8 год. вечора авторський вечір Василя Чаленки; про його драматичні твори прочитає доповідь письменник Фотій Медведко.

● Відкриті виставки рисунків Ярослав Гераука, молодого українського малайри-модерніста; у ЗДА, відбудеться в неділю 18 жовтня ц. р. о год. 3 до 5 по полудні в галерії Сан Міл Рівер при 1808 Фронт Стріт, Нью-Йорк Гайт, Н.П. Триматиме виставка від 18 жовтня до 1 листопада ц. р.

● Доповідь генерала штабу А. Вайсського на тему „Похід з'єднаних Українських Арій на Київ восени 1919 року” відбудеться в рамках наукової конференції, що її влаштують спільно Український Військово-Історичний Інститут при НТШ та Об'єднання бунівших Вояків України в Америці в суботу 17 жовтня ц. р. о год. 6-й веч., в залі Українського Інституту Америки при 2-й 79-й вул. в Нью Йорку.

● Виставка малайрських праць відомого українського малайра Любомира Гуцалюка буде відкрита в американській Галерії Галде Герст при 1100 Медісон-Ейвеню (при 83-й вулиці) в Нью Йорку дня 20 жовтня ц. р. о год.

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ

Нью Йорк. — Українське Лікарське Товариство Північної Америки, відділ Метрополі Нью Йорк, влаштує в дні 17 і 18 жовтня ц. р. на Союзівці, Кергонксон, Н.П., свою щорічну товариську зустріч. В програмі Зустрічі наради та сходина членів Товариства, спортивні гри, як також бенкет, що відбудеться в суботу 17 жовтня о год. 6:30 з виступом відомого діяча української сцени дири. Носина Гірижа. Крім того в рамках зустрічі передбачені загальні збори Психіатричної секції УЛТА.

5-й по пол. Виставка, яка охоплює 25 нових малайрських праць Гуцалюка, триватиме до 7 листопада ц. р. і її можна оглядати кожного дня, крім неділі, від год. 11-ої перед пол. до 5:30 по пол.

● Літературно-Мистецький Клуб в Едмонтоні, в Канаді, влаштує в неділю 25 жовтня о год. 7:30 в Українському Народному Домі мистецький вечір — вшанування проф. І. Кейна — з нагоди виходу його нової книжки про мистецьку спадщину Т. Шевченка.

Секція Дружин Лікарів при Українському Лікарському Т-ві в Нью Йорку

в суботу, дня 7-го листопада 1964 року
о год. 7-й вечора

ПОКАЗ МОДИ

В програмі: КОПИ СУКОНИ І ФУТЕР DIOR, CHANEL, BALENCIAGA у виконанні стиліста в YVES DAZZO та спортивні речі помістили у виконання н. ВОЛОДИМИРА ЗАКЛІНСЬКОГО

Моделює: н-ша ЗВЕНІСЛАВА САЛЯК При фортепіані: н-ша ІРЕНА СТЕЦУРА Поспівання моделі: н-ша ТЕТЯНА ТЕРШАКОВЕЦЬ Присутньою на вечорі буде н. ГАЛІНА АНДРЕАДІС Виступить студентський квартет: М. ГІЛКА, З. ДЕРІНЦЯ, Б. КЕРНІНОВСЬКА, Р. ШУТАН. При фортепіані н. МАГДА ЧАПЕЛЬСЬКА.

ТОВАРИСЬКА ВЕЧІРКА

Після програми
Просимо приходити! Гостям раді!
Чистий дохід призначений на добродійні цілі.
УПРАВА СЕКЦІЇ

ЗАРЕЗЕРВУЙТЕ ДАТУ БЛАГОСЛОВЛЕННЯ НОВОГО ГУРТОЖИТКУ MANOR JR. COLLEGE

в неділю, 15-го листопада 1964 року
о год. 3-й по пол. ОБІД — 4:30 по пол.

Даток \$15.00
Пішіть за резервацією до:
MANOR JR. COLLEGE
710 Fox Chase Rd., Fox Chase Manor, Jenkintown, Pa.
або телефонуйте: ES 9-2361

З НАШИХ БУДНІВ

СЕСТРИ МЕТРИНКО

Стався у моску жити такий факт, що хіба прийдеться змінити все дотеперішнє літочислення: досі, звичайно, коли я згадував писати споминального фейлетона, то починав його так: „Вже минуло двадцять років з того часу, коли я покидав Рідну Землю”... або „Тікав на еміграцію”, і т.д. Тепер хіба доведеться починати так: „Ось і проминуло вже чотири тижні, коли я вступав на сцені „Союзівки” мімі Амєрїкої і з мїс Нью Йорк Сїті, — з двома чарівними сестрами українського роду, Мішель і Марією Метрінко!” А сталася ця відома подія в суботу 19-го вересня ц. р., під час виборів мїс Союзівки на 1965-й рік.

До речі, мушу сам так відмітити бо „Свобода” цього не написала), що на тому пам'ятному вечорі я виконав на сцені з Марією Метрінко один балетний номер, — щось таке французьке, на зразок „кан-кану”, не згадуючи проти ночі! Тобто — Марша танцювала (і то як!), а я витаскав за нею на сцену зелену, зовстату суколку, рукавички, капелюшок і паличку... Вправді цей номер не надто блискуче мені вийшов: по дорозі я пошував рукавички та й суколка мені розсипалась на всі сторони сцену. Ну, та воно зійшлося, я не маю такого сценічного експерієнсу, як Баб Говен чи Микола Понеділок.

Проте, чимало моїх друзів між ними й голова „Слово”, проф. Григорій Костюк, що був присутній на тому вечорі, потвердили об'єктивно, що це був один з найкращих моїх авторських виступів за всю мою кар'єру на цій великій землі! Після того дещо екстравагантного танку Марії Метрінко між нашим цюгловим жіноцтвом були коментарі, що він на сцену „Союзівки” не пасував. А передусім різко відбивався своїм характером

іскр. Так, сестри Метрінко не говорять по-українськи. Це правда. (Третя генерація, прошу панствати!). А скільки ж то нашої золотой спадщини моїх сестер, що не знають, що робити? Спалили в теміс грали? Так, сестри Метрінко не говорять по-українськи. Це правда. (Третя генерація, прошу панствати!). А скільки ж то нашої золотой спадщини моїх сестер, що не знають, що робити? Спалили в теміс грали?

ПЕРЕД СОБОРОМ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Закінчення зі стор. 2-ої
кована громада, що по суї свої дії „хто його Цетлюрою вибрав” перевела важливість та достойність Церкви на вулицю. Аргументи про демократичність Української Православної Церкви, соборноправність, участь громади у вирішуваних проблемах тут не поможуть. Добра демократія шансу свої авторитети, шансу структуру (Церкву, держава), яку фпює, а не валить, побивається за її рїст, а не роздїблення. Соборноправність шансу свої Собори, а не підміновис їх. Громада — а це українська — повна прав у вирішуваних проблем, але у вирішуваних, а те у переведенні проблем до інстинктів маси. Добра громада характеризується мудрістю. Скільки мудрості і скільки конструктивних укладів думок виявилось в неофіційній підготові Собору — залишається історією різних діячів і справової совісті. Скільки мудрості виявить Собор — залишиться справою побажання, заповнених на побоюваннях з чинного.

Чи Собор своїми рішеннями поставить православних українців у вільному світі перед фактом нового роздору в цій Церкві, яку називають Мученицею, чи вийде переможною єдністю? Чи Собор поставить нас, православних українців, у таке становище, що невідомо, до якої ж Православної Церкви належати, чи проголосити нам, що ми всі належимо до однієї і тієї самої Православної Церкви? Чи Собор позбудеться із своїх рядів не одного спископа, якого нічим заступити, чи викаже досвід мудрості, щоб з'єднати всіх українських спископів, а тим самим всіх православних українців, щоб, нарешті, відпала потреба питати свого земляка, до котрої юрисдикції він належить? Чи Собор ви-

● Для російськїх родичів, Березівих і Дубовичів, які прималдували до СССР з Китаю, довго добувалися дозволу на вїзд з СССР за кордон. Змобїлізували для своїх цілей совєтську і закордонну пресу — вони добились успіху: совєтські власті дали їм дозвол на вїзд, але — вони не мають куди вїхати. Зайшли країни вимагають спонсорів, що їх ті родичи не мають.

Замість квітів на могилу
проф. ІВАНА ВЕРБЯНОГО
складасмо похоронну Український Пластичний Дім
в Нью Йорку
в сумі 20.00 доларів.
Неонїла й Гавріло ГОРДІСНКО

Замість квітів на сїмку могилу
с.п. П. СТЕПАНА ОЛЕКСЮКА
складасмо суму 30 доларів
на Науковий Фонд ім. Шевченка при НТШ в ЗДА
Д-р Іск. Ярослав СТАХІВ
Д-р Івана СТАХІВ

Дві „зірки” на книжковому ринку...

ІВАН КОШЕЛІВЕЦЬ
ПАНОРАМА НАЙНОВІШОЇ
ЛІТЕРАТУРИ
В УРСР
ВИДАВНИЦТВО
ПРОЛОГ

ПАНОРАМА НАЙНОВІШОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УРСР. — антологія найкращої прози і критики з останнього десятиліття радянської літератури; 368 сторінок, ціна \$2.95.

СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА В УРСР. — містить широкий, критичний огляд сучасної радянської літератури: з налібною екскурсією в її історію та її літературні портрети. На матеріалі найновішого часу автор обговорює тенденції і перспективи дальшого розвитку літератури в УРСР. Цей том доповнює ПАНОРАМУ. Має 380 сторінок і коштує \$3.40. Купуйте названі книжки у місцевих книгарнях, або замовляйте у видавництві:

PROLOG, Inc.
875 West End Ave.
New York, N. Y. 10025
Канадський представник:
Ivan ELIASHEVSKY
118 Medland Street
Toronto 9, Ont. Canada

ПЛАСТПРИЯТ — ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.
2-й КУРС
САЛОНОВИХ ТАНКІВ
під проводом
н-ни М. Озарків
починається

в четвер, 29-го жовтня 1964 року
о год. 7-й вечором в ДОМІВЦІ „ТРИЗУБА”
Лекції відбудуватимуться кожного четверга від 7-ої до 9-ої вечором.
Оплата: 12 лекцій і забава на закінчення курсу — \$25.00.
Зголошуватись на число тел. DA 4-6510 або на першій лекції.

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ
— відкриває —
ПОСМЕРТНУ ВИСТАВУ ТВОРІВ
Скульптора СЕРГІЯ ЛИТВИНЕНКА
в його майстерні в Літературно-Мистецькому Клубі
при 2-й Ейвеню, 149 в НЬО ЙОРКУ
в неділю, 18-го жовтня 1964 року о год. 1-й по пол.
Вистава буде відкрита щоденно ввечері від 6-9-ої, а в суботу і неділі від полудня до 10-ої вечора до 31-го жовтня включно.

ОЩАДЖУЙТЕ
В УКРАЇНСЬКІЙ ДІЛЬНИЦІ
м. НЬО ЙОРКУ

ВИБЕРІТЬ РІД КОНТА
Фінансові індивідуальні заощаджування
Своє особисте заощаджування двоє осіб
Вірно обчислюєтьсяkonto („інтрас”)
Контра „екстра дивідендів” — дає
на 1 відсоток більше
Використовуйтеkonto — який від
показу дивідендів для Ваших дітей

ДІНІ ПОСЛУГ
Використовуйте свої гроші
Американське перекази
Відомості чеків — („Американ Експрес”)
Бонуси ЗДА

ПАМ'ЯТАЙТЕ — ГОВОРІМО
ВАШОЮ РІДНОЮ МОВОЮ В

КУПУЄТЕ ДІМ?
ЗАВІДЬ ДО НАС
ЗА ВАШОЮ ПОЗИЧКОЮ
ПЕРШОГО МОРТГЕДЖУ.
Легкі місячні сплати
залежно до Ваших потреб.

BANKERS
FEDERAL SAVINGS
and Loan Association
Established 1890
130 SECOND AVENUE — Cor. ST. MARKS PL.
IN MANHATTAN (Main Office 24 John St.)

